

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

3.Ünite Tarama Testi

YUSUF BAYRAM

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

Ermeniler, I. Dünya Savaşı yıllarında önce Ruslarla ardından da İngilizlerle iş birliği yaptılar. Bu iş birliğine karşılık İngilizler, Ermenilere, Doğu Anadolu'da bağımsız bir devlet vadettiler. İngilizler bu vaadi yerine getirmek için Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 24. maddesini düzenlediler. Ardından Sevr Antlaşması'na "Anadolu'nun doğusunda bağımsız bir Ermeni devletinin kurulacağı" maddesini eklediler.

1.Yukarıdaki bilgilerden yola çıkılarak hangisine ulaşamaz?

- A) Ermeniler, önce Ruslarla daha sonra İngilizlerle işbirliği yapmışlardır.
- B) Ermenilerin devlet kurma hayalleri 1.Dünya Savaşı öncesi yıllarına dayanmaktadır.
- C) Mondros'ta Ermenilerin devlet kurma hayaline yönelik İngilizler düzenleme yapmıştır.
- D) İngilizler, Rusların 'sıcak denizlere açılma' politikasına engel olmak adına Ermenileri desteklemiştir.

Millet, bütün gücünü seferber ederek kaderini omuzlarına yüklenmiş; vatansever subaylar öncülüğünde işgalleri durdurmak ve vatanını kurtarmak için harekete geçmişti. Bu mücadele Anadolu halkının "Ya istiklal ya ölüm!" parolasıyla yürüttüğü topyekûn bir mücadele olmuştu. Yoksulluk içinde sürdürülen bu mücadele insanlık tarihinde eşine rastlanmayan bir dayanışma örneği olmuştur.

2.Milli mücadele ile ilgili yukarıdaki sözlerden yola çıkarak hangisine ulaşamaz?

- A) İstanbul Hükümeti'nin görevlendirdiği vatansever subaylar millete öncülük etmiştir.
- B) Ya bağımsız olacağız yada öleceğiz düşüncesi mücadelenin en büyük anahtarı olmuştur.
- C) Kıt imkânlar doğrultusunda millet bağımsız olabilmek için seferber olmuştur.
- D) Milli mücadele, insanlık tarihinde eşine rastlanmayan bir birliktelik örneğidir.

"Kâzım Karabekir ve Doğu Cephesindeki askerlerimiz"

Rusya'da yaşanan Bolşevik İhtilali'ni fırsat bilen Ermeniler, Kafkasya'da bağımsız bir devlet kurmuşlardı. (1918). İngilizlerden de destek alan Ermenistan, Doğu Anadolu'yu işgal etmeye çalışıyordu. Bu gelişmeler üzerine Erzurum'daki 15. Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir Paşa, BMM'den izin alarak Ermenistan'a karşı harekât başlattı. Kısa sürede Sarıkamış ve Kars'ı alan Türk ordusu 7 Kasım 1920'de Gümrü'ye ulaştı. Yenilgiyi kabul eden Ermenistan hükûmeti ile BMM arasında Gümrü Antlaşması imzalandı (3 Aralık 1920). Bu antlaşma ile Kars, Sarıkamış ve Gümrü BMM Hükûmetine bırakıldı ve Ermenistan Misak-ı Millî'yi tanıdı. Gümrü Antlaşması BMM adına imzalanan ilk antlaşma oldu.

3.Doğu cephesi ile ilgili verilen bilgilerden yola çıkarak hangisine ulaşamaz?

- A) 15. kolordu faaliyetlerini milletin tek temsilcisi olan BMM adına yürütmektedir.
- B) Ermeniler, Gümrü ile Kars, Ardahan ve Batum'u BMM hükûmetine bırakmıştır.
- C) Kafkasya da yaşanan otorite boşluğunu Ermeniler devlet kurarak değerlendirmiştir.
- D) Ermenilerle yapılan antlaşma BMM'nin uluslararası ilk siyasi başarısı olmuştur.

"Millî Egemenlik" esasına göre oluşturulan yeni yönetim şeklinin temel ilkelerinin ve Millî Mücadele'nin yönetim kurumu olan BMM'nin yetkilerinin belirlenmesi için bir anayasaya ihtiyaç vardı. Bu ihtiyacın farkında olan BMM "Teşkilat-ı Esasiye" adıyla kısa ve öz bir anayasayı kabul etti.

4.Bu bilgilere göre hangisine ulaşamaz?

- A) Teşkilat-ı Esasiye, Kanun-i Esasinin devamı niteliğindedir.
- B) Teşkilat-ı Esasiye, ihtiyaçtan doğmuştur.
- C) Teşkilat-ı Esasiye, Millî Egemenlik ilkesine göre oluşturulmuştur.
- D) Teşkilat-ı Esasiye, kısa ve öz bir anayasadır.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

3.Ünite Tarama Testi

YUSUF BAYRAM

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Anadolu'nun güney bölgeleri İngilizler tarafından işgal edilmişti. Ancak bir süre sonra İngilizler bu bölgeyi Fransızlara bıraktılar. Fransızlar, bölgeyi işgal edebilmek için Suriye'den getirdikleri Ermenilerden de birlikler oluşturdular. Bölge halkı ise kurduğu Kuvâ-yı Millîye birlikleriyle şehirlerini savundular.

5.Yukarıdaki bilgilerden yola çıkarak hangisi savunulamaz?

- A) Mondros Ateşkes antlaşmasından sonra Anadolu'da işgaller başlamıştır.
- B) Fransızlar, Suriye'de bulunan Ermenileri Güney cephesinde kullanmıştır.
- C) Bölge halkı teslimiyetçilikten uzak bir tavır ile kurdukları birlikler ile mücadele etmiştir.
- D) İngilizler bölgede yaptığı petrol arama faaliyetlerinden olumlu sonuç elde edemeyince bazı illeri Fransa'ya bırakmıştır.

Maraş ve Urfa'dan çekilmek zorunda kalan Fransızlar, Antep'teki işgallerini sürdürüyorlardı. Bu arada düzenli ordu birlikleri de Batı Cephesi'nde Yunan ordusuna karşı zaferler kazanıyordu. Tüm bunları değerlendiren ve milletimizin boyun eğmez karakterini gören Fransızlar, Anadolu'da daha fazla tutunamayacaklarını anladılar. Sakarya Zaferi'nin kazanılmasından sonra TBMM ile Ankara Antlaşması'nı imzalayarak Antep'i boşalttılar ve Anadolu'yu terk ettiler.

6.Bu bilgilere göre hangisine ulaşılabilir?

- A) Güney cephesinde düzenli ordunun Sakarya Zaferi sonrası Fransızlar Antep'ten çekilmiştir.
- B) Fransızlar ve Yunan ordusu Güney cephesinde birlikte hareket etmiştir.
- C) Sakarya Zaferi, Fransızların işgal motivasyonunu bitirmiştir.
- D) Fransızlar, Hatay hariç Anadolu'yu terk etmişlerdir.

Hacı Mustafa

Hacı İmam

Mustafa Reşit

Mollazade Mahmut

Komiser Şakir

Gülüzade Osman

Şellizade Ali Ağa

Nebozade H. İmam

Bedirgâzade Halil

Mülâzım Adil Hulûsi

Mülâzım H. Pertev

Sofizade Mustafa

Urfa'da Onikiler olarak adlandırılan cemiyet bu suretle kurulduktan sonra İngilizlere sezdirmemek üzere geceleri toplanarak program hazırlamaya, silah ve asker sayısını artırmaya, ani bir hareket için iaşe ve cephane sağlamaya yönelik çalışmalar yaparak mutasarrıfı da harekete ikna ettikleri gibi posta müdürü Arif Bey'i de, Urfa telgrafhanesi İngilizler'in kontrolünde bulunduğu için Karacurun'da (Hilvan) bir telgraf merkezi açılmasına ikna ettiler.

7.Buna göre Onikiler ile ilgili hangisi söylenemez?

- A) Onikiler, milis kuvvetlerin beslenme ihtiyacını karşılamaya yönelik çalışmıştır.
- B) Onikiler, Posta müdürü Arif Bey'i mücadelenin bir parçası yapmıştır.
- C) Onikiler, Urfa'daki mülki amirine rağmen çalışmalarını sürdürmüştür.
- D) Onikiler, iletişim noktasında engellemeleri yeni bir telgraf merkezi açarak aşma yoluna gitmiştir.

8.“Millî Mücadele'nin Hazırlık Dönemi” diye tanımlanan süreçte aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştiği savunulamaz?

- A) İstanbul hükümeti ile görüşülüp tüm talepler kabul ettirilmiştir.
- B) Genelgeler yayınlanıp kongreler düzenlenerek millet teşkilatlandırılmış.
- C) Cemiyetler birleştirilerek millî birlik sağlanmış.
- D) Kuvâ-yı Millîye birlikleri düzenli orduya dönüştürülmüştü.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

3.Ünite Tarama Testi

YUSUF BAYRAM

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

Maraş önce İngilizler, daha sonra Fransızlar tarafından işgal edildi. Halkın kahramanca direnişi karşısında şehirde tutunamayan Fransızlar, gecenin karanlığından yararlanarak gizlice şehirden ayrıldılar (11-12 Şubat 1920). Daha BMM açılmamışken Maraş halkının kazandığı bu başarı Millî Mücadele'nin ilk zaferlerinden biri oldu. Maraş halkı 7 Şubat 1973'te TBMM tarafından "Kahraman" unvanıyla ödüllendirildi.

9.Maraş ve Milli Mücadele dönemi ile ilgili verilen bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Meclis, Milli Mücadele döneminde Maraş halkına moral olsun diye Maraş'a "Kahraman" ünvanını vermiştir.
- B) Maraş mücadelesi, Anadolu halkının kazandığı ilk zaferlerden biri olmuştur.
- C) Şehre mağrur gelen Fransızlar korkak gibi kaçarak gitmek zorunda kalmıştır.
- D) Maraş halkı destansı mücadelesi ile dünyanın iki sömürgeci gücüne geçit vermemiştir.

"Kuvâ-yı Seyyare" adıyla özel bir birlik oluşturmuş olan Ethem Bey, İsmet Bey'in komutası altına girmek istemedi. Bunun üzerine iki taraf arasında anlaşmazlık yaşandı. Bu anlaşmazlığı fırsata çevirmek isteyen Yunanlar, Ankara'ya kadar ilerleyip BMM'yi baskı altına almak ve Sevr Antlaşması'nı Meclise onaylatmak için Bursa'dan harekete geçtiler. İsmet Bey komutasındaki düzenli ordu birlikleri Yunan kuvvetlerini İnönü mevkinde karşıladı. Türk direnişini aşamayan Yunan kuvvetleri geri çekilmek zorunda kaldı. 1.İnönü savaşı böylelikle bir zaferle sonuçlanmıştır.

10.Metinden yola çıkarak hangisine ulaşılabilir?

- A) Ethem Bey ilk etapta İsmet Paşa'nın komutası altına girmek istemese de bunu daha sonra kabul etmek zorunda kaldı.
- B) Yunan kuvvetleri İzmir'in işgalinden sonra Ankara yakınlarına kadar gelmiş bu durum mecliste tedirginliğe yol açmıştır.
- C) Yunan kuvvetlerinin taarruzu sonucunda düzenli ordumuzun başarılı savunması ile 1.İnönü savaşı bir zaferle sonuçlanmıştır.
- D) Ethem Bey düzenli ordumuz karşısında başarısız olunca Yunan ordusunun saflarına katılmıştır.

Fransız işgali karşısında Urfa halkı, Ali Saip Bey öncülüğünde destansı bir direniş gösterdi. Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti kurarak haklarını ve vatanlarını savunmaya geçtiler. Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin kuruluş toplantısına katılanlar, halk arasında "Onikiler" olarak adlandırıldı.

11.Bu bilgilere göre hangisine ulaşamaz?

- A) Urfa halkı, M.Kemal'in isteği üzerine Müdafaa-i Hukuk adlı cemiyet kurmuştur.
- B) Urfa halkına Fransızlar ile mücadelede Ali Saip bey öncülük etmiştir.
- C) Müdafaa-i hukuk grubunun kurucuları halk arasında "Onikiler" olarak adlandırılmaktadır.
- D) Fransızlar, Urfa'da destanlara konu olabilecek bir direnişle karşılaşmıştır.

Millî Mücadele'de en şiddetli mücadelelerin yaşandığı Batı Cephesi'ndeki çarpışmalar, Yunanların İzmir'e asker çıkarmasıyla başladı. Aslında İtilaf Devletleri, I. Dünya Savaşı başlarında yaptıkları gizli antlaşmalarda İzmir ve çevresini İtalyanlara bırakmışlardı. Ancak Akdeniz'de güçlenecek İtalya'nın ilerleyen yıllarda kendi menfaatleri için tehdit oluşturacağını düşünen İngilizler, savaştan sonra bu bölgeyi İtalyanlara bırakmak istemediler. İngilizler, I. Dünya Savaşı'nı bitirecek antlaşma şartlarının görüşüldüğü Paris Konferansı'nda, Wilson İlkelerini dayanak göstererek İzmir ve çevresinin Yunanistan'a bırakılmasını sağladılar. İngilizlerden destek alan Yunan askerleri de 15 Mayıs 1919'da İzmir'e çıkarma yaptılar. İzmir'den hareketle Ege ve Marmara Bölgelerini işgal ederek Ankara'ya kadar ulaşmayı planlayan Yunanlar, bu işgallerin kolay olacağını düşünüyorlardı. Ancak Yunan askerleri karşılarında, vatanlarını korumaya and içmiş kahraman Hasan Tahsinler'i buldular.

12.Metine göre hangisine ulaşamaz?

- A) Yunanlılar, işgal girişimlerinin rahat ve sorunsuz geçeceğini düşünüyorlardı.
- B) Wilson ilkeleri, Yunanistan'ın İzmir'i işgal etmesi adına Paris kongresinde kullanılmıştır.
- C) Yunanlılar, İzmir işgalini genişletip Ankara'ya kadar ilerlemek istemiştir.
- D) İngilizler, Akdeniz'de en güçlü devlet Yunanistan olsun istiyordu.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

3.Ünite Tarama Testi

YUSUF BAYRAM

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

Millî marşlar, bir milletin bütün fertlerini aynı duyguyla sarar ve kucaklar. Onları aynı gaye etrafında birleştirir. Onların inanç ve umutlarını artırır. TBMM; Millî Mücadele'nin bütün şiddetiyle devam ettiği bir dönemde, milletimizin hislerine tercüman olacak, mücadele azmi ve inancını artıracak bir millî marş yazılması için ödüllü bir yarışma düzenledi. Gazeteler aracılığıyla halka duyurulan bu yarışmaya 700'den fazla eser katıldı. Ancak millî duyguların coşkun şairi olarak bilinen Mehmet Âkif, para ödülü olduğu için yarışmaya katılmadı.

13.Bu bilgilere göre hangisi savunulamaz?

- A) TBMM askere ve millete motivasyon olsun diye bir milli marşımızın olması gerektiğini düşünmektedir.
- B) Mecliste, Eskişehir-Kütahya yenilgisi üzerine milli marş düşüncesi oluşmuştur.
- C) Mehmet Akif Ersoy, ucunda para ödülü olan bir yarışmaya katılmak istemedi.
- D) Meclisin milli marş için halka duyurduğu yarışma büyük ilgi görmüştür.

İtilaf Devletleri, Yunanları destekleyerek Sevr Antlaşması'nı TBMM'ye kabul ettirebileceklerini zannetmişlerdi. Ama bunun kolay olmayacağını, milletimizin boyun eğmeyeceğini İnönü'deki direnişte gördüler. Askerî güç kullanarak amaçlarına ulaşamayacaklarını anlayıp diplomatik taktiklere başvurdular. "Barış Konferansı" adıyla Londra'da bir konferans düzenleyeceklerini duyurdular. Konferansta uygulayacakları taktiklerle Sevr Antlaşması'nı biraz değiştirerek TBMM'ye onaylatabileceklerini zannederek hareket ettiler.

14.Aşağıdakilerden hangisi Londra konferansında TBMM'nin elde ettiği kazanımlardan değildir?

- A) İtilaf Devletleri, TBMM'nin varlığını resmen kabul etti.
- B) Misak-ı Milli, İtilaf Devletlerine ve dünya kamuoyuna resmi olarak duyuruldu.
- C) Londra Konferansı sürecince Güney cephesindeki mücadeleye ara verilmiştir.
- D) "Türkler barış istemiyorlar." şeklinde oluşturulabilecek olumsuz propagandanın önüne geçildi.

Londra Konferansı'na Osmanlı Hükûmetinin temsilcisi olarak katılan Sadrazam Tevfik Paşa son Osmanlı sadrazamıdır. Tevfik Paşa, söz sırası kendisine geldiğinde "Ben sözü Türk milletinin hakiki temsilcisi olan TBMM delegesine bırakıyorum." demiş ve İtilaf Devletlerinin Türk tarafını bölme ve birbirine düşürme oyunlarını bozmuştur. Konferanstan olumlu bir sonuç çıkmamıştır.

15.Buna göre hangisine ulaşılabilir?

- A) İki hükümet konferans öncesi işbirliği kararı almıştır.
- B) Tevfik Bey, İtilaf Devletlerinin oyununu bozmuştur.
- C) Osmanlı hükûmeti, kendi eliyle Londra'da varlığını hukuken sona erdirmiştir.
- D) İtilaf devletleri, TBMM temsilcinden sonra sözü Osmanlı sadrazamına vermiştir.

Sovyet Rusya ile antlaşma imzalamak için Moskova'da bulunan Türk heyeti, o sıralarda yine Moskova'da bulunan bir Afgan heyetiyle karşılıklı dostluk ve iş birliği antlaşması imzaladı. Bu antlaşma ile TBMM, Afganistan'ın bağımsızlığını; Afganistan da TBMM Hükûmetinin varlığını resmen kabul etti. Bu sıkıntılı dönemde Afganistan heyetinin, TBMM'nin varlığını tanınmasının hem diplomatik hem de manevi değeri büyüktü.

16.Afganistan ile yapılan dostluk antlaşması ile ilgili bu bilgilerden yola çıkarak hangisine ulaşılabilir?

- A) TBMM, Afganistan ile işbirliği yapmıştır.
- B) Afganistan, TBMM'nin varlığını kabul eden ilk devlettir.
- C) Afganistan ile TBMM, Rusya'ya karşı güçlerini birleştirme kararı aldı.
- D) Bu antlaşmada karşılıklılık ilkesi işlememiştir.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

3.Ünite Tarama Testi

YUSUF BAYRAM

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

Yunan orduları İnönü'deki ilk saldırılarında Türklerin azim ve iradesini aşamamış bunun üzerine İtilaf Devletlerince Londra Konferansı düzenlenmişti. Londra Konferansı'nda Sevr Antlaşması'nı kabul ettiremeyen İngilizler, konferansı uzatarak Yunan ordusuna yeni bir taarruz hazırlığı için zaman kazandırdılar. Ardından da Anadolu'nun direncini kırmak için Yunan ordularını birkaç koldan harekete geçirdiler. Ancak İngiliz desteğiyle hareket eden Yunanlar, İnönü'de ikinci kez aynı sarsılmaz irade ve inançla karşılaştılar. İlerleyemeyen Yunan kuvvetleri geri çekilmek zorunda kaldılar. Yunan ordusunu takip eden Türk kuvvetleri düşmana önemli kayıplar verdirdi.

17.II.İnönü mücadelesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Londra Konferansı'nın görünen amaçları dışında görünmeyen amaçları vardır.
- B) II.İnönü Savaşı, Londra Konferansında görüşmeler devam ederken patlak vermiştir.
- C) Yunanlılar, İngilizlerin hedefleri doğrultusunda kullanılmıştır.
- D) II. İnönü savaşı I.İnönü savaşının tekrarı niteliğindedir.

Türk tarihinin en kritik anlarından biri yaşıyordu. Ölüm kalım hâlini alan savaş, sadece cephe gerisinde de bütün şiddetiyle devam ediyordu. Anadolu'da bütün imkânlar seferber edilmiş, herkes vatan için yollara düşmüştü. Kadınından erkeğine, yaşlısından gencine herkes bu savaşın içindeydi.

18.Sakarya Savaşı yılları ile ilgili anlatılanlardan yola çıkarak hangisi söylenemez?

- A) Sakarya savaşı, bir dönüm noktasıdır.
- B) Anadolu halkı cephe gerisinden mücadeleye dahil olmuştur.
- C) Sakarya, bir diğer adıyla 'Subaylar Savaşı'dır.
- D) Halkın vatan için dayanışma duygusu had safhadadır.

“Düşman ordusuyla aramızda büyük bir açıklık bırakmak gerekir ki orduyu derleyip toparlamak ve güçlendirmek mümkün olabilsin. Bunun için Sakarya'nın doğusuna kadar çekilmek yerinde olur. Düşman bizi takip ederse kendi harekât üssünden uzaklaşacak ve yeniden menzil hatları kurmaya mecbur olacak, birçok güçlüklerle de karşılaşacak. Buna karşılık bizim ordumuz toplu bulunacak ve daha elverişli şartlara sahip olacaktır. Bu şekildeki çekilişimizin en büyük sakıncası, Eskişehir gibi önemli yerlerimizi ve birçok topraklarımızı düşmana bırakmaktan dolayı kamuoyunda doğabilecek manevî sarsıntıdır. Fakat kısa zamanda elde edebileceğimiz başarılı sonuçlarla bu sakıncalar kendiliğinden ortadan kalkacaktır.”

19.Mustafa Kemal Nutuk'ta Eskişehir-Kütahya muharebeleri ile ilgili bu şekilde bahseder. Buna göre hangisine ulaşılamaz?

- A) Türk ordusu, Sakarya nehrinin doğusuna çekilmek durumunda kalmıştır.
- B) Ordunun geri çekilişinin olumsuz yönleri elbet-teki vardır.
- C) Düşman ordusu ile arada mesafe oluşu özellikle toparlanma ve güçlenmek için elzemdır.
- D) Yunan ordusu, Türk ordusunu takip etmiştir.

Kuvâ-yı Millîye birlikleri sadece kendi bölgelerini korumaya çalışıyordu. Oysaki sadece bir bölgenin değil bütün yurdun işgalden kurtarılması gerekiyordu. Düşmanın tüm yurttan atılabilmesi için Kuvâ-yı Millîye birliklerinin birleştirilmesi, daha düzenli hâle getirilmesi ve tek merkezden yönetilmesi gerekiyordu. Kuvâ-yı Millîye birliklerini daha düzenli hâle getirmek isteyen Temsil Heyeti Başkanı Mustafa Kemal, Sivas Kongresi'nden sonra Ali Fuat Paşa'yı bölgeye komutan olarak tayin etti.

20.Bilgilere göre hangisi savunulamaz?

- A) Kuvâ-yı Milliye birlikleri düzensiz birliklerdir.
- B) Temsil Heyeti ilk başta bölgesel kurtuluşu savunmuş sonra politika değiştirmiştir.
- C) Kuvâ-yı Milliye bölgesel kurtuluş için mücadele etmiştir.
- D) Temsil heyeti Ali Fuat Paşa'yı Batı cephesine bir düzen sağlamak amacı ile göndermiştir.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

3.Ünite Tarama Testi

YUSUF BAYRAM

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

Ortaya çıkan bu olağanüstü durum hem halkı hem de Meclisi kaygılandırdı. Meclisin daha güvenli bir yere taşınmasını teklif eden milletvekilleri oldu. Bazı milletvekilleri ise sorumluluğun Mustafa Kemal'e ait olduğunu belirterek onun ordunun başına geçmesini teklif ettiler. Bu teklif Meclisin çoğunluğundan destek gördü. Teklifi destekleyen milletvekilleri iki gruba ayrılmıştı: Birinci grup, ordumuzu düşüğü bu durumdan ancak Mustafa Kemal'in kurtarabileceğine inananlardan oluşuyordu. İkinci grup ise Mustafa Kemal'in ordunun başına geçerek muhtemel bir yenilgi ile daha fazla yıpranmasını isteyenlerden oluşuyordu. Bunların yanında Mustafa Kemal'in ordunun başına geçmesini istemeyen üçüncü grup da vardı. Onlar, Mustafa Kemal'i memleketin son ümidi olarak görüyor ve muhtemel bir yenilgi ile bu ümidin tamamen sona ermesinden çekiniyorlardı.

21.Eskişehir-Kütahya Muharebelerinden sonra ortaya çıkan resim yukarıda verilmiştir. Buna göre hangisine ulaşamaz?

- A) Yunan kuvvetleri Anadolu'nun en güvenli yeri olan Ankara'ya kadar dayandıkları için meclisi taşımak gündem olmuştur.
- B) Mustafa Kemal'in ve ordumuzun lehine düşünenler mecliste iki grup oluşturuyorlardı.
- C) Mecliste ve halkta yenilgi sonrası kaygı boyutu artmıştır.
- D) Mustafa Kemal, sunulan teklifi, şartları kabul edilirse kabul edebileceğini belirtti.

Anadolu'nun güneyini işgal etmek için gelen ancak büyük bir direnişle karşılaşan Fransızlar, Sakarya Zaferi'nden sonra Anadolu'dan ayrılmaya karar verdiler. TBMM ile imzaladıkları Ankara Antlaşması ile (20 Ekim 1921) işgal ettikleri bölgeleri -Hatay hariç- boşalttılar. Böylece ilk kez bir İtilaf Devleti TBMM ile antlaşma imzaladı ve İtilaf Devletleri bloku dağıldı.

22.Bu bilgilere göre hangisine ulaşamaz?

- A) İtilaf devletlerinin işgal birlikteliği bozuldu.
- B) Misak-ı Milli sınırlarından taviz verildi.
- C) Fransa, Sakarya'da büyük bir yenilgi aldı.
- D) Güney cephesi kapanmıştır.

1921 yılının temmuz ayları... Bunalımlı ve kaygı dolu günler... Yunan ordusu taarruza geçmiş, ordumuz kayıplar veriyor ve geri çekiliyordu. Durum bir ölüm kalım savaşı hâlini almıştı. Ama bu mücadeleyi yürütenler, sonunda galip geleceklerine öyle kalpten inanmışlardı ki yarının Türkiye'si için planlar dahi yapıyorlardı. "Memleketimizi gerçek hedefe ulaştırmak için iki orduya ihtiyaç vardır: Biri vatanın hayatını kurtaran asker ordusu, diğeri milletin geleceğini yoğuran irfan ordusu." diyen Mustafa Kemal; milletin geleceğini şekillendirecek, modern ve güçlü bir ülke kuracak irfan ordusunun Ankara'da toplanması talimatını verdi. Mustafa Kemal, millî ve çağdaş bir eğitim sistemiyle geleceğin aydınlık Türkiye'sinin temellerini atmak istiyordu.

23.Metinde Maarif Kongresinin toplandığı dönem ile ilgili bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Umutsuzluğa yer yoktur.
- B) Modern eğitim ile geleneksel eğitim harmanlanacak ve eğitim milli olacaktır.
- C) Kaygı verici günler eğitimdeki başarı ile geride almıştır.
- D) Askeri başarı, eğitim ile pekişmelidir.

*Tekalif-i Milliye Emrilerinin Uygulanışı
(Aydın Erkmek Tablosu)*

Kütahya-Eskişehir Muharebelerinden sonra Başkomutanlığa getirilen Mustafa Kemal Paşa, gerekli tedbirleri almak için vakit kaybetmeden harekete geçti. Ordumuzun ihtiyaçlarını halktan karşılamak amacıyla Tekalif-i Milliye adında emirler yayınladı.

24.Buna göre hangisine ulaşamaz?

- A) Tekâlif-i Milliye barışçıldır.
- B) Tekâlif-i Milliye dayanışmadır.
- C) Tekâlif-i Milliye topyekûn mücadeledir.
- D) Tekâlif-i Milliye vatanseverliktir.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

3.Ünite Tarama Testi

YUSUF BAYRAM

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

Sakarya Zaferi, Millî Mücadele'nin ve Misak-ı Millî'nin en büyük zaferlerinden biridir TBMM'nin itibarını ve Mustafa Kemal Paşa'ya duyulan güveni kat kat artıran bu zafer, bütün Anadolu'da hatta işgal altındaki İstanbul'da bile coşkuyla kutlandı. Millî Mücadele'yi yakından takip eden dost ülkeleri de sevince boğdu. Fevzi Paşa ve İsmet Paşa'nın Meclise sunduğu önerge kabul edilerek Mustafa Kemal Paşa'ya "Gazi" unvanı ve "Mareşal" rütbesi verildi.

25. Buna göre hangisine ulaşamaz?

- A) Sakarya, Mustafa Kemal'e güven, TBMM'ye itibar kazandırmıştır.
- B) Fevzi Paşa ve İsmet Paşa, bu başarının önerge ile taçlandırılmasını sağladılar.
- C) İstanbul Hükümeti, zaferi coşkuyla karşılamıştır. Kutlamalar yapmıştır.
- D) Milli Mücadeleyi takip eden, bizi destekleyen dost ülkeler vardır.

Cephede kazanılan zaferlerden sonra, İtilaf Devletleri TBMM'ye ateşkes ve barış antlaşması teklif ediyorlardı. Askerî zaferler beraberinde siyasi zaferler getiriyordu. Sakarya Zaferi'nden sonra Yunan ordusunu destekleyen sadece İngilizler kaldı. Onların da Yunan ordusuna duyduğu güven tamamen sarsılmıştı. Bu nedenle İtilaf Devletleri, Sakarya Zaferi'nden sonra TBMM'ye yeni bir antlaşma teklifi sundular. Ancak Sevr Antlaşması'nın yumuşatılmış hâinden ibaret olan bu teklif TBMM tarafından reddedildi.

26. Yukarıda anlatılan durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesi sayılamaz?

- A) İngilizler, Yunan ordusuna destek vermeyi bırakmıştır.
- B) Askeri başarı, siyasi başarılarla ortam hazırlamıştır.
- C) TBMM tam bağımsızlık noktasında kararlıdır.
- D) Ateşkes teklifleri mevcut Yunan ordusunu korumaya yöneliktir.

Sakarya Zaferi yurt dışında da ilgi ve heyecan uyandırdı. Sovyet Rusya'nın bir araya getirdiği Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan ile TBMM arasında Kars Antlaşması imzalandı (13 Ekim 1921). TBMM adına Kâzım Karabekir Paşa'nın imza attığı bu antlaşma ile Kafkas Cumhuriyetleri, daha önce imzalanan Moskova Antlaşması'nın şartlarını kendileri için de geçerli saydılar. Böylece doğu sınırlarımız güvence altına alındı.

27. Yukarıdaki bilgilerden yola çıkarak hangisine ulaşamaz?

- A) Sakarya zaferi, siyasi bir zafer doğurmuştur.
- B) Bölgeye olan ilgisinden dolayı TBMM, Kazım Karabekir'i Moskova'ya göndermiştir.
- C) Yurt dışında TBMM ve düzenli ordunun faaliyetleri yakından takip edilmektedir.
- D) Kars Antlaşması, Moskova Antlaşmasının devamı niteliğindedir.

Askerî Varlıklar	Türk Kuvvetleri	Yunan Kuvvetleri
Subay	8.659	6.564
Er	199.283	218.000
Tüfek	100.352	83.000
Hafif Makineli Tüfek	2.025	3.113
Ağır Makineli Tüfek	839	1.280
Top	340	418
Uçak	3	50

28. Tabloya göre hangisine ulaşamaz?

- A) Türk ordusunda rütbeli asker sayısı Yunan ordusuna kıyasla daha fazladır.
- B) Yunan ordusu daha kalabalıktır.
- C) Hava kuvvetleri bakımından güçler denktir.
- D) Yunanlıların elindeki Tüfek sayısı daha fazladır.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

3.Ünite Tarama Testi

YUSUF BAYRAM

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

29. Hazırlıklarını tamamlayan Türk ordusu 26 Ağustos 1922’de, saat 05.30’da, Kocatepe’den (Afyon) taarruza geçti. Yunan savunma hatları kısa sürede çökertildi. 30 Ağustos’ta Türk kuvvetleri Yunan kuvvetlerini kuşattı. Tarihe Başkomutanlık Meydan Muharebesi diye geçen çarpışma sonucunda Yunan kuvvetleri darmadağın oldu. Yunan askerlerinin büyük çoğunluğu esir alındı.

Bu bilgiye bakarak,

- I. Türk ordusu taarruz gücüne ulaşmıştır.
- II. Yunan kuvvetleri büyük bir hezimet ile karşılaşmıştır.
- III. Tekâlif-i Milliye emirleri ile hazırlıklar tamamlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir.

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I ve III
- D) I, II ve III

Başkomutanlık Zaferi’nden sonra Yunan kuvvetlerini kurtarmak isteyen İtilaf Devletleri hemen harekete geçtiler. Gönderdikleri telgrafla ateşkes görüşmeleri için randevu talep ettiler. Mustafa Kemal Paşa Nutuk’ta bu gelişmelere değindikten sonra “Onlara 9 Eylül’de İzmir’de görüşebileceğimizi bildirdim. Ben söz verdiğim gibi 9 Eylül’de oradaydım. Ama onlar yoktu.” diyerek düşman kuvvetlerinin nasıl kaçtığını zarif bir dille ifade etmiştir.

30.Bu bilgilere hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal Nutuk adlı kitabında milli mücadeleye yıllarında yaşadıklarını anlatmıştır.
- B) İtilaf devletleri son bir hamle ile Yunan kuvvetlerini kurtarma gayreti içindedir.
- C) Mustafa Kemal kitabında İtilaf devletlerine dolaylı gönderme yaparak durumu anlatmıştır.
- D) Yunan temsilciler, İzmir’de Mustafa Kemal ile görüşmeyerek sözünde durmamıştır.

- a. Türk ve Yunan kuvvetleri arasındaki çarpışmalar durdurulacak.
- b. Yunan işgal kuvvetleri, on beş gün içinde Doğu Trakya’yı boşaltacak.
- c. TBMM Hükûmeti, barış antlaşması imzalanıncaya kadar Marmara ve Doğu Trakya’ya asker konuşlandırmayacak.

31.Mudanya Ateşkes Antlaşması’nın bu maddelerine bakarak hangisine ulaşılabilir?

- A) Barış antlaşması imzalanıncaya kadar Trakya ve diğer yerlerde İtilaf devletleri askerleri bulunmuştur.
- B) İtilaf Devletleri, Yunan kuvvetlerinin çekildiği yerleri işgal etme düşüncesindedir.
- C) Yunanistan’ın Anadolu’daki faaliyetleri bir işgal olarak nitelendirilmiştir.
- D) İtilaf Devletleri, Yunan kuvvetlerine toparlanmaları için zaman kazandırmaya çalışmaktadır.

32.“Mudanya Ateşkes Antlaşması ile Trakya savaşı kurtarıldı. İtilaf Devletleri Sevr Antlaşması’nın bir hayal olduğunu anladılar. Bu antlaşma, Millî Mücadele’nin Türk zaferiyle sonuçlandığını gösteren ilk diplomatik belgedir. Bu antlaşma ile, Anadolu’daki Yunan hayalleriyle birlikte Yunanlıları kullanarak Sevr’i zorla kabul ettirmek isteyen Batı emperyalizminin bütün ümitleri de sona ermiştir.”

Yukarıda anlatımdan yola çıkarak

- I. Yunanlılar, İtilaf devletleri tarafından kullanılmıştır.
- II. Trakya bölgesinde, Yunan kuvvetlerine karşı mücadele olmamıştır.
- III. Sömürgeci devletler Anadolu’da umduğunu bulamamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir.

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

3.Ünite Tarama Testi

YUSUF BAYRAM

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

Denebilir ki o güne kadar sahada yapılan savaş, şimdi masa başında devam ediyordu. Bir yanda milletimizi ölmekten beter edecek Sevr Antlaşması'nı yazan kirli eller diğer yanda Misak-ı Millî diye millet adına ant içen temiz yürekler vardı. TBMM'ye "yenik devlet" muamelesi yapmak istiyorlardı. Hesaplaşma oldukça sert geçti ve uzun sürdü. Kapitülasyonlar, dış borçlar, Ermeni meselesi gibi konularda yaşanan anlaşmazlıklar nedeniyle görüşmeler tıkanı. Türk heyeti 4 Şubat 1923'te toplantıyı terk etti. Ancak taraflar arasında yaşanan görüşmeler neticesinde 23 Nisan 1923'te konferans yeniden toplandı. Çetin geçen görüşmeler sonucunda Türkiye'nin tapu senedi olacak Lozan Antlaşması imzalandı.

33. Bu bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türk heyeti, Askeri zaferi siyasi bir zaferle sonuçlandırmak istiyordu.
- B) İtilaf devletleri sahada kaybettikleri savaşta masa başında kazanma gafleti içindedir.
- C) Görüşmeler kesilince taraflar savaş hazırlıklarına başladı.
- D) Türk heyeti tam bağımsızlık noktasında tavizsiz bir tavır takınıyordu.

34. Millî Mücadele; istilacı güçlere karşı şeref ve hayşiyetini korumaya çalışan milletimizin isyanıdır. Millî Mücadele'nin sesini İnönü'de, Sakarya'da, Kocatepe'de de duyarsınız; sevdâ ile isyanı harmanlayan bir romanın sayfalarında da... Bu mücadeleye kimi elinde silahla katılmıştır kimi kalemler... Romanlar, resimler, şiirler, heykeller... Milletimizin sevdasını da haykırır, isyanını da... Bazen yaralanan askerin ayakta kalabilmek için uzanan elleri, bir heykeltıraşın çamurlu ellerine tutunur. Bazen vatan için yola düşenlerin çilesi, bir hikâye yazarının kaleminde gözyaşı olup kalbe dökülür.

Metindeki anlatımdan yola çıkarak

- I. Milli mücadele, sanatçılara ilham olmuştur.
  - II. Sanatçılar, cephe gerisinde Milli Mücadele'nin sesi olmuştur.
  - III. Milli mücadele, sanatın her türlüşünü etkilemiştir.
- yargılarından hangisine ulaşılabilir.

- A) Yalnız I
- B) II ve III
- C) I ve III
- D) I, II, ve III

35. Lozan Antlaşması, 1914'ten beri devam eden çatışmaları sona erdirmiştir. Lozan Antlaşması, kendi meclisinde, kendi geleceği için ant içen bir milletin, bu sözünü tuttuğunun hukuki delilidir. Türkiye, Lozan görüşmelerini "yenik devlet" olarak değil, "eşit devlet" statüsüyle sürdürmüştür. Dayatmalara boyun eğmemiş, kendisine sunulan teklifleri özgür iradesiyle değerlendirmiş, bunların karşısına kendi tekliflerini koymuştur. Akılcı davranmış, sorunlara makul çözümler aramıştır. Bu nedenle Lozan Antlaşması, I. Dünya Savaşı'ndan sonra imzalanıp hâlâ yürürlükte olan tek antlaşmadır.

Lozan Antlaşması'nın bu özelliklerine göre;

- I.1. Dünya Savaşı'ndan sonra imzalanmış en uzun soluklu antlaşmadır.
- II. Milli mücadeleyi nihayete erdirmiştir.
- III. Bağımsızlığımızın hukuki delilidir.
- IV. Lozan ile milli mücadelenin askeri safhası bitmiş siyasi safhası başlamıştır.
- V. Hür iradenin ürünüdür.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir.

- A) I, II, III, ve V
- B) I, III, IV ve V
- C) I, II, IV ve V
- D) II, III, IV ve V

- Antlaşmayla Doğu sınırımız, Gümrü, Moskova ve Kars Antlaşması ile belirlendiği gibi kaldı.
- Türkiye-Yunanistan sınırı, Meriç Nehri olacak.
- Türkiye-Suriye sınırı, Fransa ile imzalanan Ankara Antlaşması'nda olduğu gibi kabul edilecek.
- Türkiye-İrak sınırı, TBMM ile İngiltere arasında 9 ay içinde yapılacak ikili görüşmelerle çözülecek.

36. Lozan'da sınırlar ile ilgili bu maddelere bakarak hangisi savunulamaz?

- A) Türkiye-Yunanistan sınırı doğal sınırdır.
- B) Hatay, Anavatana dahil edilememiştir.
- C) Doğu sınırımız, Lozan Antlaşmasından önce çözüme bağlanmıştır.
- D) Güney sınırlarımız çözüme kavuşmuştur.

8.SINIF
T.C. İNKILAP TARİHİ
VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ
3.ÜNİTE TARAMA TESTİ
CEVAP ANAHTARI

1-D	7-C	13-B	19-D	25-C	31-C
2-A	8-A	14-C	20-B	26-A	32-B
3-B	9-A	15-B	21-D	27-B	33-C
4-A	10-C	16-A	22-C	28-C	34-D
5-D	11-A	17-B	23-B	29-A	35-A
6-C	12-D	18-C	24-A	30-D	36-D